

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 36

21 травня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 36 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Пальчук В.

Акції 18 травня в Києві: «окреслення позицій»
політичних опонентів **6**

Законодавча влада 21

Виконавча влада 28

Політика 37

Економіка 43

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій. **46**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента до Українського народу в День пам'яті жертв політичних репресій

Шановні співвітчизники!

Сьогодні Україна вшановує пам'ять про своїх синів та дочок, які загинули від злодіянь тоталітарного режиму.

Мільйони людей рішеннями сталінської влади було безпідставно оголошено «ворогами народу», страчено фактично без суду і слідства, приречено на муки та голодну смерть у таборах чи на засланні. Репресій зазнавали, як правило, найбільш обдаровані, працьовиті і соціально активні громадяни.

Ми співчуваємо усім народам, які постраждали від тоталітаризму. Наше спільне усвідомлення масштабів трагедії має стати запорукою торжества політики гуманізму, взаєморозуміння і миру.

З кожним роком залишається все менше живих свідків того лихоліття. Наш обов'язок – берегти їхні спогади, передавати нащадкам правду про минуле, гідно вшановувати загиблих співвітчизників. Помолімося ж за вічний спокій невинно закатованих. Світла їм пам'ять.

В. Янукович

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 19.05).

Звернення Президента до Українського народу у зв'язку з 69-ми роковинами депортації з Криму кримських татар і осіб інших національностей

Шановні співвітчизники!

Щорічно 18 травня Український народ вшановує пам'ять жертв депортації з Криму. Майже сім десятиліть тому тоталітарний режим розгорнув жорстокі репресії щодо кримських татар, яких було примусово переселено до Середньої Азії, Сибіру і на Урал. Така ж трагічна доля випала представникам інших

етносів, що здавна населяли Кримський півострів, зокрема вірменам, грекам, болгарам, німцям, італійцям.

У жахливих умовах вигнання ці люди зуміли зберегти свою ідентичність, культуру й мову. Через усі випробування вони пронесли непереборне прагнення повернутися на батьківщину.

Сьогодні ми у скорботі схилиємо голови перед пам'яттю жертв депортації.

Пишаємося нашими співвітчизниками, які увесь цей час мужньо боролися за відновлення історичної справедливості.

Українська держава, незважаючи на економічні труднощі, і надалі вирішуватиме питання, пов'язані з облаштуванням репатріантів та їх нащадків.

Переконаний, що лише у єдності, громадянському мирі і міжнаціональній згоді ми розбудуємо сильну та демократичну Україну, зробимо справді квітучою кримську землю.

В. Янукович

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 18.05).

Звернення Президента України В. Януковича з нагоди Дня Європи

Дорогі співвітчизники!

Сьогодні ми відзначаємо День Європи. Це свято єднає нас з усіма народами континенту та символізує європейський вибір України.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом стане основним підґрунтям для подальшого руху нашої держави у цьому напрямі.

Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС сприятиме модернізації національної економіки, відкриттю нових ринків для вітчизняних товарів і послуг, залученню іноземних інвестицій і, головне, – створенню нових робочих місць та підвищенню добробуту наших співгромадян.

Наше пріоритетне завдання – максимальна лібералізація візового режиму для українців. На цьому шляху вже досягну-

то успіху, і я переконаний, що в недалекій перспективі громадяни України зможуть подорожувати до держав ЄС без віз.

Водночас ми маємо усвідомлювати, що рух до Європи – це наполеглива праця. На євроінтеграційні процеси спрямовані масштабні й комплексні реформи, в основі яких демократичні цінності та соціальна справедливість.

Вірю, що лише єдність та духовна сила, що об'єднують українців, здатні утвердити європейський вибір нашого народу.

З Днем Європи вас!

В. Янукович

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 18.05).

Голова Верховної Ради України В. Рибак привітав науковців із Днем науки

Шановні друзі!

Радий вітати усіх вас з нагоди відзначення в Україні Дня науки!

Українські науковці завжди йшли в авангарді світового наукового прогресу. В історії вітчизняної науки багато яскравих імен, видатних відкриттів, авторитетних шкіл.

Ваш величезний творчий потенціал – один з найважливіших ресурсів розвитку держави. Від успіхів ученого співтовариства, впровадження сучасних технологій сьогодні багато в чому залежить позиція нашої країни в світі.

Завдяки вашій самовідданій праці Україна отримує високоінтелектуальну продукцію, зміцнюється її науковий потенціал, готуються тисячі висококваліфікованих фахівців, які працюють в усіх галузях виробництва та управління.

Бажаю міцного здоров'я, успіхів і нових відкриттів усім, хто створює славу і авторитет української науки! Благополуччя, миру і злагоди вам і вашим сім'ям!

В. Рибак

(Офіційний портал Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua). – 2013. – 18.05).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. наук. із соц. ком.

Акції 18 травня в Києві: «окреслення позицій» політичних опонентів

18 травня в столиці України відбулися громадсько-політичні акції, що привернули до себе увагу громадськості та ЗМІ – Всеукраїнська акція «Вставай, Україно!», організована опозиційними силами ВО «Батьківщина», ВО «Свобода», УДАР, та Всеукраїнський антифашистський марш «В Європу – без фашистів!» під егідою Партії регіонів. Основний висновок експертів – політичні опоненти «окреслили» свої позиції в очікуванні майбутніх виборів Президента кількістю мобілізованих для участі в заходах політичних «заробітчан», при цьому ПР бракувало креативних гасел, а опозиції – конструктивних рішень.

Ще напередодні заходів оглядачі ЗМІ готували громадську думку до масштабних заходів, що мали відбутись у столиці України в День Європи, не виключаючи при цьому можливості провокацій, окремих зіткнень і, навіть, бійок. Окремі ексцеси, дійсно, мали місце – як-то мандрівка центром міста БТРа з кроликами і морквою, який, за словами нардепа від ПР О. Бондаренко, був виявом «мирного “тролінгу” громадянами одного з опозиційних лідерів А. Яценюка», та сутичка з побиттям журналістів поблизу Софійської площі – утім загалом прихильники політичних опонентів, багато хто з яких вже мав досвід участі в подібних заходах, мирно розійшлися по власних акціях, у черговий раз продемонструвавши «толерантність і мудрість українського народу».

Обидва мітинги за одностайною оцінкою експертів визнані найбільш масовими за останній час. За даними Міністерства внутрішніх справ України, станом на 14.00 год 18 травня на Європейській площі в столиці, де проходила акція «У Європу – без фашистів», у заході брали участь понад 50 тис. осіб. У той же час участь в опозиційному мітингу на Софійській

площі, за даними МВС, брало 6,5 тис. громадян. Водночас організатори та учасники акції «Вставай, Україно!» заявляють про понад 50 тис. «мобілізованих» громадян, не забуваючи при цьому робити наголос на застосуванні владою адмінресурсу з метою перешкодження бажаним з регіонів взяти участь у столичному мітингу опозиції.

Щоправда, такі заяви знаходять далеко непоодинокі підтвердження в матеріалах ЗМІ. Інформація про затримку поїздів, непрацюючі сервіси сайту «Укрзалізниці», зупинки маршруток і автобусів, зняття з маршрутів відомих активістів опозиційних сил тощо активно поширювалася різними інтернет-виданнями та інформаційними агенціями. Утім, після проведення акцій «Вставай, Україно!» в Харкові й Полтаві, де влада намагалася перешкодити проведенню заходів опозиції шляхом блокування вулиць громадським транспортом і ремонтом мостів та доріг, нинішні опозиційні «проблеми з транспортом» сенсацією не стали. Схоже на те, що використання «транспортної» технології набуває для вітчизняних політиків характеру традиції.

Водночас слід зауважити, що так само, як і в Харкові й Полтаві, значною мірою саме дії влади – у першу чергу організація альтернативного мітингу (а в матеріалах ЗМІ він розглядається саме з цих позицій, а не як автономний захід) – привернули додаткову увагу до акції опозиції.

Адже, за висновками більшості політологів, результати попередніх мітингів у рамках ініціативи «Вставай, Україно!» виявили, що реальної стратегії і, відповідно, програми дій опозиція на разі не має. Отже, акції, які протягом майже двох місяців проводили містами України опозиціонери, стали певним розчаруванням для їхніх прихильників. Не стала винятком, незважаючи на чисельність учасників, і суботня акція в Києві.

За інформацією його організаторів, у мітингу на Софійській площі взяли участь представники більшості регіонів України, а також Києва. Після завершення акції було прийнято декларацію «Батьківщини», «Свободи» та УДАРу «Про координацію дій у боротьбі з режимом Януковича».

Зокрема, у документі йдеться про зобов'язання спільних дій опозиційних сил парламенту та зафіксовано їх підтримку єдиного кандидата в другому турі президентських перегонів. «Об'єднана опозиція “Батьківщина”, партія УДАР та Всеукраїнське об'єднання “Свобода” 18 травня 2013 р., у День Європи, у присутності десятків тисяч співвітчизників, які зібралися підтримати ідею вступу України до Європейського Союзу і підписання Угоди про політичну асоціацію та зону вільної торгівлі з ЄС, беруть на себе зобов'язання єдиною командою перемогти антиукраїнський кримінально-мафіозний режим так званої “сім'ї” Януковича на чергових чи дострокових виборах глави держави», – зазначається в декларації. Для досягнення поставленої мети, як зафіксовано в документі, «“Батьківщина”, УДАР та “Свобода” діятимуть разом на всіх етапах боротьби з диктатурою, у тому числі і під час виборів Президента. Ми будемо узгоджувати дії на всіх етапах кампанії з обрання нового глави держави – починаючи з закону про вибори і визначення оптимальної стратегії кампанії, завершуючи спільним контролем за підрахунком голосів і встановленням справжніх результатів народного волевиявлення».

У декларації опозиційні партії коротко окреслили можливі варіанти спільних дій у період президентських перегонів. «При збереженні існуючого порядку обрання президента кожна з трьох політичних сил підтримає того кандидата від цих сил, який вийде до другого туру, і кожна працюватиме на його перемогу з повною віддачею та тотальною мобілізацією власних ресурсів, навіть якщо такий кандидат і належатиме до іншої політичної сили. Якщо режим Януковича у властивий йому спосіб протисне перехід до обрання президента в один тур, “Батьківщина”, УДАР та “Свобода” визначать єдиного кандидата вже в першому турі», – йдеться в документі. Також «Батьківщина», УДАР та «Свобода» зобов'язалися дати спільну оцінку й жорстко протидіяти тим кандидатам у Президенти, які, прикриваючись опозиційністю, братимуть участь у виборах з метою розпорошити на користь В. Януковича голоси опозиційно налаштованих виборців.

У контексті розгляду майбутніх президентських виборів лідери опозиційних партій стверджують про передчасність

оголошення прізвища єдиного кандидата від трьох опозиційних сил. «Сьогодні підписане чітке рішення трьома опозиційними рішеннями про те, що у випадку однотурових виборів від опозиції буде висунутий єдиний кандидат від трьох опозиційних сил. Що стосується прізвища. Ну, по-перше трошки рано за два роки до президентських виборів сьогодні називати прізвище цього кандидата. По-друге, було б добре, коли кожен з кандидатів себе проявив і для цього є ще серйозний час. По-третє, потрібно чітко прописати критерії. По-четверте, нам потрібно усвідомити, що ми як Батьківщина свого кандидата в Президента висунули. Це – Юлія Тимошенко», – зазначив у своєму виступі на перед учасниками мітингу лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк.

Під час виступів на акції лідери опозиційних партій парламенту зобов'язалися організувати процес висунення єдиних кандидатів від опозиції під час місцевих виборів у Києві. «Коли буде ухвалено рішення про призначення київських виборів, зобов'язуємося організувати процес висунення єдиних кандидатів від опозиції...», – заявив лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок. Крім того, О. Тягнибок закликав не допустити проведення референдуму, який запланувала Партія регіонів, та вийти з протестом до Верховної Ради, щоб не допустити прийняття законопроекту про приватизацію української ГТС.

Що стосується тривалості акції Всеукраїнської акції «Вставай, Україно!», один з лідерів опозиції від ВО «Батьківщина» А. Яценюк заявляє, що акції опозиції завершаться «тільки після інавгурації нового Президента». Він також під час свого виступу уточнив, що наступні мітинги акції «Вставай, Україно!» мають відбутися на День незалежності та на День свободи. «Акція “Вставай, Україно!”, яку ми проводимо зараз, – це не завершення, як думають “регіонали”, а тільки початок великого походу до подальшої перемоги. Вона завершиться, коли у нас буде інавгурація нового українського президента. Наступна акція повинна бути проведена на День української незалежності. Повинні її провести в кожному місті. До 24 серпня ми як опозиція проїдемо ще одну половину України. Ми обов'язково поїдемо в Донецьк», – повідомив політик.

Щодо завдань опозиції в парламенті, голова фракції «Батьківщина» А. Яценюк підкреслив: «Ми не відступимо від своїх позицій, від того, що в Україні повинна бути державна власність на газотранспортну систему, повинна бути скасована пенсійна і медична реформа, прийнятий новий Податковий кодекс, нові закони, які дадуть можливість українцям дійсно відчувати себе гідними європейськими громадянами».

У свою чергу лідер УДАРу В. Кличко у своїй промові закликав усіх учасників мітингу вшанувати пам'ять жертв депортації кримськотатарського народу. «Сьогодні День Європи. Але на жаль сьогодні і жалобний день. Шістдесят дев'ять років тому кримських татар вислали до Сибіру. У Криму в ці хвилини відбувається багатотисячний мітинг. Тож давайте разом висловимо їм свою підтримку», – зазначив він.

Отже, у чистому залишку після завершення мітингу «Вставай, Україно!» у Києві маємо невизначеність в опозиційному середовищі з прізвищем єдиного кандидата для участі в президентських виборах та з планами опозиції на найближчу перспективу, адже анонсовані мітинги повинні проводитися не самі заради себе, а мають слугувати якійсь меті, окрім зібратися, подивитися один одному у вічі та повигукувати гасла. Підсумовуючи розгляд підписаної лідерами трьох опозиційних партій декларації щодо спільних дій, ряд оглядачів вже сьогодні прогнозує, що спільного й узгодженого кандидата в Президенти від опозиції не буде. «Єдиний варіант, при якому двоє з трьох потенційних висуванців відмовляться від офіційного балотування – це зміна законодавства, за умовами якого вибори відбудуться в один тур», – підкреслюють оглядачі. Таку позицію вони обґрунтовують аналізом тривалого досвіду спільних обіцянок опозиції (в різних її складах). Зокрема, на підтвердження таким висновкам наводиться факт підписання Угоди на Софійській площі 22 січня 2012 р., де, серед іншого, було зобов'язання узгодити кандидатів у депутати в мажоритарних округах, чого у підсумку, як відомо, не сталося.

Що стосується мітингу прихильників Партії регіонів 18 травня на Європейській площі Києва, його основна змістовна частина була присвячена закликам до демократичних сил

в Україні та за кордоном не співпрацювати, відповідно до визначення активістів ПР, з «неонацистською “Свободою”» та критиці цієї політичної партії. За результатом акції було прийнято резолюція учасників Всеукраїнського антифашистського мітингу «У Європу – без фашистів!», яка оприлюднена на сайті Партії регіонів. Зокрема, у документі зазначається: «Ми, учасники Всеукраїнського антифашистського маршу, висловлюємо свій категоричний протест проти деструктивних і провокаційних дій радикальних політичних сил, які у своїй діяльності сповідують принципи нацистської ідеології, сприяють розпалюванню міжнаціональної та міжконфесійної ворожнечі в Україні». У резолюції також окреслена мета проведення організованої Партією регіонів акції. «Наша мета – відкрити очі кожного громадянина України, звернути увагу міжнародної громадськості на ту небезпеку, яку несе з собою відродження фашизму. Ми не маємо права залишати без належного реагування підбурювальні дії і заяви радикальних націоналістів, давати їм можливість безкарно продовжувати свою антигуманну діяльність», – ідеться в документі. Учасники мітингу також задекларували своє ставлення до опозиційних лідерів, «які заради задоволення своїх політичних амбіцій вступили в змову з агресивними націоналістами, фактично стали співучасниками і поплічниками українських неонацистів».

Співзвучними з прийнятою резолюцією були виступи політиків від Партії регіонів, які зосереджували увагу учасників мітингу на звинуваченнях ВО «Свобода» в проявах фашизму. «...На Європейській площі, ми всі разом, люди доброї волі, категорично засуджуємо провокації представників об'єднання “Свобода”, які свідомо провокують протистояння в нашому суспільстві, сіють ворожнечу і ненависть між представниками різних національностей та віросповідань, компрометують Україну на міжнародній арені, гальмують процес євроінтеграції», – заявив лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов.

Він розкритикував «Свободу» за рішення оголосити День перемоги в День скорботи, прийняте підконтрольними «Свободі» місцевими радами, і завершив свій виступ словами Ю. Фучика «будьте бдительны». Представники Партії регіонів,

зокрема В. Колесніченко, також переконані в тому, що не можна погоджуватися з тими, хто пропонує вихвалити Бандеру і Шухевича, які, за їхніми словами, «займалися тільки тим, що знищували мирних українських громадян і сьогодні хочуть змінити нашу генетичну пам'ять, переписати історію».

Утім, як неодноразово звертали увагу фахівці-історики, виходячи з досвіду використання політиками в промовах зазначених тем з позицій власного непрофесійного бачення розвитку історичних подій на територіях нашої країни, такі заяви політичних діячів без попереднього обговорення в експертному середовищі (істориків, політологів) та висвітлення результатів такої дискусії стосовно вищезазначеної історичної тематики в українському суспільстві вноситимуть лише подальший деструктив та посилюватимуть протистояння між різними суспільно-політичними групами. Тому використання подібних заяв з боку окремих представників від Партії регіонів не дуже узгоджується з ухваленою 18 травня в Києві під час Всеукраїнського антифашистського маршу «В Європу – без фашистів!» резолюцією, у якій чітко наголошується: «Ми висловлюємо свою підтримку державотворчій політиці Президента України Віктора Януковича, спрямованій на консолідацію суспільства, захист конституційних прав громадян, побудову сильної та процвітаючої країни, яка займе гідне місце в дружній сім'ї європейських народів».

Водночас посиленню державотворчих, консолідуючих позицій мітингу на Європейській площі столиці сприяла б згадка про те, що в цей день, 18 травня, в АР Крим відзначається трагічна річниця депортації кримськотатарського народу. Увага до цієї події могла стати кроком до подолання таких задекларованих під час виступу на «антифашистському» мітингу гасел як свідоме провокування протистояння в нашому суспільстві, сіяння ворожнечі й ненависті між представниками різних національностей та віросповідань.

Крім того, додаткової ваги заявам представників Партії регіонів під час «антифашистського мітингу» додало б наведення конкретних обурливих фактів прояву фашизму чи неонацизму, обґрунтування своєї позиції стосовно «фашизму»

ВО «Свобода». Адже твердження, «що в Україні прояви неофашизму і неонацизму стають чинником, який серйозно турбує громадянське суспільство не тільки нашої країни, а й усього світу», без наявності в заявах конкретних фактів прояву вищезазначених явищ можуть бути розцінені як політтехнологія. Зокрема саме в такому ключі дав оцінку організованому владою мітингу директор Міжнародного інституту демократій С. Таран. За його словами, влаштований владою «антифашистський марш» – це одна із серії «розроблених Кремлем політтехнологій, спрямованих на розкол України», яка не є новою. Політолог нагадав, що ще напередодні подій помаранчевої революції лідера опозиції В. Ющенка показували в Східній Україні у фашистському мундирі. А організаторів перших антикучмівських протестів вже тоді називали «фашистами».

Подібної точки зору дотримується керівник Інституту політичних, соціологічних і маркетингових досліджень В. Бондаренко, на думку якого, «антифашистська» тематика для України неактуальна. «Ідея з антифашизмом не спрацювала, – говорить експерт. – По-перше, вона некреативна, по-друге, розколює країну. Це повтор російської гри, коли Кремль пробував на “коричневій чумі” відлякати людей від протестів опозиції. Для України “антифашистська” тематика неактуальна. У нас ніхто не ходить по вулицях зі свастикою, нема очевидних проявів неофашизму. Це штучне нагнітання обстановки», – вважає політолог.

Значна критика під час акції «В Європу – без фашистів!» звучала також у бік опозиційних партій парламенту ВО «Батьківщина» та УДАРу за співпрацю зі «Свободою». «На жаль, лідери опозиції в Україні проігнорували заклик європейської спільноти та фактично розділили з українськими націоналістами їх неонацистські погляди й антигуманні заяви. Через бажання влади, розраховуючи отримати підтримку неонацистів, опозиційні політики зрадили принципи гуманізму, прав людини, рівності та братерства людей. Ці лідери опозиції вкрили себе ганьбою», – зазначив лідер фракції ПР у парламенті О. Єфремов. За його словами, їхня політична

сила закликає демократичні сили в парламенті не співпрацювати з неонацистською «Свободою».

Поряд із критикою опозиційних сил представники ПР переконують у вірності власної позиції. «... Для нас принциповою є рівність людини за мовою, за релігійними переконаннями, за національними ознаками, тому що в цьому різноманітті – майбутнє і багатство єдиної України», – підсумував О. Єфремов.

Окрема увага під час акції в Києві 18 травня політиками від Партії регіонів була приділена відносинам України з Європейським Союзом та Митним союзом. Так, виступаючи на мітингу, народний депутат України, заступник голови парламентської фракції Партії регіонів С. Тігіпко зазначив, що основним зовнішньополітичним орієнтиром України є вектор, спрямований у Європу, і висловив переконання, що восени цього року буде підписано Угоду про асоціацію між Україною ЄС. Водночас, за його словами, «підписання Угоди не означає вступу до ЄС і відходу від Митного союзу і Росії, ні в якому разі. Прийде час, і ми поговоримо про це, проведемо референдум і зробимо свій вибір», – зазначив політик.

Загалом, враховуючи проведення мітингу в День Європи і зважаючи на вкрай негативне ставлення європейської спільноти до будь-яких проявів фашистської ідеології, привід для «мобілізації» прихильників ПР – «В Європу – без фашизму!» – був обраний вкрай вдало. Він мав підкреслити серйозність намірів провладної партії інтенсифікувати процес просування України до ЄС і стати, водночас, сигналом для євровичинників стосовно спільності їх позицій саме з Партією регіонів, а не з опозицією, яка співпрацює з радикальною «Свободою». Водночас небездоганність реалізації задуму – зокрема, широко тиражовані ЗМІ повідомлення про затримки з виплатами за участь в акції політичним «заробітчанами» з регіонів, інформація стосовно можливої причетності до сутичок поблизу опозиційного мітингу на Софійській площі представників «Молодих регіонів» – стає на заваді формуванню оновленого «проєвропейського» іміджу ПР.

Підсумовуючи аналіз перебігу подій двох акцій – Партії регіонів та опозиції – та мотиви їх проведення, оглядачі

схильні розглядати їх як репетицією протистояння під час майбутньої президентської виборчої кампанії. Зокрема, таку позицію чітко окреслив голова правління дослідницького центру «Пента» В. Фесенко. «Я з тривогою сприйняв новину про бійку, яка відбулася за участі опозиційних активістів та їхніх опонентів неподалік Софійського майдану. Це вже може бути репетицією громадянського протистояння. Бо всі розуміють, що на цих виборах багато що буде вирішуватись шляхом вуличної боротьби», – пояснив експерт. На його думку, обидві акції дуже скидаються на «політехнологічну репетицію» президентської кампанії.

У контексті майбутніх виборів розглядає акції в Києві 18 травня керівник Інституту політичних, соціологічних і маркетингових досліджень В. Бондаренко: «Обидві акції стали грою м'язів перед майбутніми виборами в Києві та у проблемних округах до парламенту. Влада і опозиція показали, що вони готові до серйозної боротьби за мандати і повноваження. Але владі потрібно змінити тактику. Агітація на розкол країни не працює. Нас уже ділили на три сорти у 2004-му. Тепер лякають фашизмом. Хоча насправді це відволікання громадян від насущних проблем. У багатьох містах і селах населення відключають не тільки від гарячої води, а й холодну подають за графіком. Оце і є фашизм з боку влади. Тому їй не слід призначати хлопчиків для биття, а запропонувати опозиції разом вирішувати проблеми. Цим влада показала б свою здатність до діалогу та конструктивну».

Коментуючи акцію Партії регіонів, експерт висловив переконання, що українська влада припустилася помилки, організувавши мітинг проти опозиції 18 травня на «антифашистській» тематиці. У результаті «фактично все звелось до організації концерту на Європейській площі для тисяч людей із провінції, – зауважує фахівець. – Антифашистська риторика мало кого сколихнула. Чимало мітингувальників навіть не розуміли, про що мова. Влада хотіла дати альтернативу в День Європи, але навіть не забезпечила належного порядку. Це показав випадок з побиттям журналістів. Опозиція найменш зацікавлена у розправі з журналістами, бо це її опора в боротьбі з режимом. Тому це на совісті влади».

Крім того, на його думку, у влади є інші аргументи проти опозиції. «На жаль, можновладці обрали не найкращий аргумент. Саме це і зіштовхнуло людей. Можна було просто привезти людей на святкування Дня Європи. І це була б нормальна альтернатива. Мовляв, хтось невдоволений владою, а ми ось рухаємося до Євросоюзу, готуємося до підписання Угоди про асоціацію. А залякування фашизмом – це дикість», – вважає В. Бондаренко.

Що стосується мітингу «Вставай, Україно!», то оцінки експертного середовища виявились, переважно, критичними. Хоча, за словами директора Інституту глобальних стратегій В. Карасьова, «якщо брати до уваги обставини, в яких діяла опозиція, а також відсутність загально визнаного лідера, а також намагання влади контрпрограмувати і клонувати мітинги опозиції різними “антифашистськими” мітингами, то для опозиції, з точки зору арифметики, мобілізації своїх прибічників, суспільного і політичного резонансу, акція вдалася. Вона була достатньо велелюдною, вона була гучною, (і в буквальному, і фігуральному сенсі цього слова), але вона не потрясла основи політичного режиму. Вона не змінила політичний ландшафт, вона не переломила ситуацію на користь опозиції. Всі залишилися при своєму», – заявив В. Карасьов.

«Якщо говорити термінами гри, спортивної гри – це нічия, передусім, бойова. Тому що були, невеликі, але були сутички, тому що були штаби, була мобілізація прибічників, були полки – або кадрових, або найманих, особливо, в провладному мітингу, – але, все-таки, нічия. Опозиція показала, що вона є, що вона сильна і іншої опозиції сьогодні в Україні немає, а влада показала, що вона може програмувати, що вона теж може збирати людей і що вона вулицю і площу Києва не віддасть, що вуличну політику опозиції вона теж може стримувати», – вважає політолог.

Водночас В. Карасьов додав, що опозиція не показала, як вона може брати ініціативу у «вуличній і майданній» політиці.

«Можливо, окрім певних епізодів, де домінувала “Свобода”, як у випадку з тим же БРДМ. Але, якщо говорити про всю опозицію, про опозиційних лідерів, без врахування окремих

активістів з боку “Свободи”, опозиції ще треба думати над тим, якщо вона хоче домінувати в вуличній і майданній політиці, як їм опановувати вуличну архітектуру української політики, тому, що, можливо, саме тут будуть розгортатися основні події в ході першого і другого туру виборів президента», – зауважив експерт.

«У цьому сенсі, влада показала, що вона не дасть опозиції можливості організувати великий майдан, якщо буде така необхідність у 2015 р., що вона не повторить помилки 2004 р., коли, фактично, вулицю і площу віддали опозиції – і тому програли. Влада робитиме все, щоб перешкодити опозиційній логістиці збору людей в Києві», – наголосив В. Карасьов.

«Мильною бульбашкою, яка тихо здулася», назвав акцію опозиції лідер Громадського руху «Український вибір», стійкий прихильник проросійського вектору розвитку України і опонент чинної влади В. Медведчук. За його словами, учасники мітингу «Вставай, Україно!» «не побачили і не дочекалися головного – єднання опозиційних сил. Жалюгідний лепет про те, що коли-небудь, можливо, “в другому турі” вони обов’язково висунуть єдиного кандидата у президенти, а зараз, мовляв, говорити не час, – слабка відмовка, яка свідчить про те, що у трупі не тільки не розписані ролі в майбутньому спектаклі, але й немає режисера».

«Довгоочікуваний фінал реаліті-шоу від опозиції завершився в суботу великою київською тусовкою. Народ, який звик у цей час року щосуботи бувати на природі або в парку (погода була просто супер!), здебільшого взагалі не помітив спільні потуги наших політиків від влади та опозиції зробити цю суботу чимось примітною. Потуги вийшли загальними виключно завдяки тому, що партія влади провела дзеркальний захід.

До речі, дуже хороша й потрібна справа – антифашистський мітинг. В Україні, де ставлять пам’ятники доморощеним есесівцям і відомі політики закликають бити “москалів” і “жидів”, ця проблема не така вже й надумана. Але, погодьтеся, робити це черговим контрзаходом під своїх опонентів – як мінімум дискредитувати антифашистський рух. Цю роботу треба вести постійно, а не для галочки. Тут панове “регіонали” перегнули палицю», – написав у своєму блозі В. Медведчук.

З критикою результатів опозиційного мітингу виступили також і представники самої опозиції. Так, нардеп від «Батьківщини» А. Гриценко назвав підписану після мітингу лідерами опозиції декларацію неприємною і небезпечною несподіванкою.

«На Софійській площі оголошено й підписано вождями Декларацію, яка для людей думаючих і небайдужих стала несподіванкою. Неприємною і небезпечною», – написав А. Гриценко на своєму сайті.

«Підписами вождів зафіксовано: єдиного кандидата в президенти у ПЕРШОМУ турі від опозиції – не буде. Значить, опозиційних кандидатів буде 50, 100, 150...», – прогнозує політик. Тож, на його думку, В. Янукович матиме гарні шанси на перемогу у 2015 р.

У свою чергу народний депутат О. Доній вважає доцільним «для подальших акцій опозиції лідерам партій ... залучати не лише своїх партійців, а широку громадськість. Це цілком доречно, адже змінити цю владу можна лише силами усього суспільства». Він також зазначив, що акція опозиції 18 травня виправдала сподівання не всіх її учасників. «Люди сподівалися почути конкретні прізвища узгоджених кандидатів. Якщо не на Президента, то хоча б на мера Києва. Також очікували на план дій після мітингу. Тому оголошення про дві наступні акції 24 серпня та 22 листопада – для багатьох виявилось замало», – зазначив О. Доній. Утім, за його словами, «краще робити хоч щось, аніж не робити зовсім».

Неефективність акції опозиції відзначив також політолог Спілки молодих політологів М. Спиридонов у ефірі «Ера-FM» 19 травня. «Безумовно, ця акція була для опозиції неефективною. Необхідно було визначити єдиного кандидата на виборах мера Києва, і байдуже, що офіційна дата ще невідома. Чекати, поки опоненти оголосять дату, – трохи наївно. Це все одно що французькі революціонери чекали би, коли їм штурмувати Бастилію», – зазначив М. Спиридонов.

Експерт розкритикував рішення лідерів опозиції іти на перший тур президентських виборів окремо. «На мою думку, цілком реальним може бути другий тур “Янукович – Симо-

ненко». Якщо опозиція розпорошить свої голоси, то може статися, що в другому турі їм підтримувати вже не буде кого», – підсумував М. Спиридонов.

Солідарність з його оцінкою опозиційного мітингу висловила директор Фонду «Демократичні ініціативи» І. Бекешкіна. «Навіщо людей постійно піднімати на мітинги? У цьому немає потреби, адже опозиція не висуває конкретних вимог. Люди не бачать конкретики і виконання обіцяного», – зазначила вона. При цьому експерт уточнила, що, зокрема, на акції протесту 18 травня кияни так і не почули ім'я єдиного кандидата в мери Києва.

На думку І. Бекешкіної, лідери опозиції можуть продовжувати їздити в обласні центри, спілкуватися з людьми, але «розраховувати на те, що їх підтримають десятки тисяч людей не варто». «Здебільшого люди виходять на вулиці для того, щоб відстояти свої матеріальні інтереси, а за чисту політику готових виходити значно менше», – пояснює експерт.

Водночас І. Бекешкіна наголосила, що, за даними останніх соціологічних досліджень, протестні настрої в Україні залишаються дуже високими. Вихід же людей на вулиці можливий, на її переконання, за умов достатнього приводу, наявності сильного лідера, якому довіряють, і вагомих результатів, які можуть бути досягнуті за допомогою такої акції.

Мітингами кризи ідей, на яких було продемонстровано мобілізаційний потенціал кожного з таборів, назвав акції влади і опозиції політолог В. Цибулько. «Два табори змагалися в здатності зібрати проплачений мітинг і на цих мітингах демонструвати свої якісь світоглядні новації. Ця схема відрізняється від шоу-бізнесу тим, що в шоу-бізнесі на акторів ходять за гроші, а тут актор платить своєму слухачу за те, що він виступить перед ним», – вважає експерт. При цьому в контексті радикалізації настроїв у суспільстві він звернув увагу на те, що «саме “Свобода” і Тягнибок на цьому мітингу були фаворитами від опозиції» і О. Тягнибоку як конкуренту В. Януковича в другому турі «надавали дуже багато пасів».

У цьому контексті слухним виглядає зауваження експерта стосовно доцільності використання політичними опонентами

соціальної риторики, перенесення акцентів у площину практичної реалізації хоча б частини обіцянок у сфері соціальних гарантій.

«Мені здається дивною нинішня ситуація, коли традиційна для маніпулятивних технологій карта соціальної проблематики практично не розігрується між владою і опозицією. Вони настільки зайняті один одним, взаємної нейтралізацією, що, за великим рахунком, “закинули” виборця, де мотивували його, покладаючись на його підтримку за замовчуванням, по старій пам’яті. Той, хто першим візьметься за соціальну сферу, демонструючи зрушення у практичній реалізації щодо поліпшення соцгарантій, отримає технологічну перевагу у виборчому процесі», – зазначив експерт.

На думку В. Цибулька, щоб уникнути ескалації соціального конфлікту й силових сценаріїв революційну риторику слід вчасно замінити ефективною соціальною політикою як стабілізуючим фактором, що скріплює суспільство.

«Своїми жорсткими і безкомпромісними методами взаємодії влада налаштувала проти себе більшу частину соціуму, увійшла до нього в опозицію, розгубивши кредит довіри навіть серед своїх прихильників. Перебуваючи в системі управління спочатку в привілейованому порівняно з опозиційними фракціями становищі, вона з якихось незрозумілих мені причин недооцінює важливість соціальних програм і недовикористовує Мінсоцполітики, яке може зіграти “першу скрипку” в її виборчій “симфонії”», – сказав політолог.

Отже, з урахуванням гостроти сьогоденішнього соціального протесту саме інструментарій соціальних реформ може стати вирішальним аргументом для його зниження (*Матеріал підготовлено з використанням інформації джерел: офіційний сайт МВС України (<http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/847481;jsessionid=ACC3B99D5CC3389E98B9249EF3ECC6D>), сайт Партії регіонів (<http://party-ofregions.ua/ua/news/5197730bc4ca42047c000330>), сайт ВО «Свобода» (<http://www.svoboda.org.ua>), сайт ВО «Батьківщина» (<http://byut.com.ua/>); сайт УДАР (<http://klichko.org/>); Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>); Лівий берег*

(http://lb.ua/news/2013/05/19/200022_rasstoyanie_straha.html?utm_source=lbua&utm_medium=); Погляд (<http://www.pohlyad.com/news/n/15446>), Вікна (<http://vikna.if.ua/news/category/ua/2013/05/20/13212/view>), News.ru (<http://newsru.ua/ukraine/20may2013/appatigna.html>), Economy&Finance (<http://www.ecnfi.com/>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

До проекту розкладу пленарних засідань Верховної Ради на поточний тиждень включено 125 питань. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Рибак, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок.

При цьому він зауважив, що «переважають нові законопроекти, напрацьовані комітетами в період поточної сесії». За словами В. Рибак, 45 законопроектів ініційовані урядом, решта – депутатські ініціативи.

У вівторок, 21 травня, сказав керівник парламенту, заплановано до розгляду 53 питання, серед яких 17 потребують попереднього включення до порядку денного сесії. Із 36 законопроектів, підготовлених до першого читання, більше половини – це проекти постанов з питань відзначення ювілейних дат.

У середу, 22 травня, за словами В. Рибак, пропонується розглянути дев'ять питань, серед яких переважають законопроекти від народних депутатів з опозиційних фракцій; також відбудуться Парламентські слухання з питань виконання судових рішень.

У четвер, 23 травня, порядком денним передбачено до розгляду 57 питань, у тому числі 29 законопроектів – у другому читанні, 21 – у першому, ще один закон підготовлено до розгляду з урахуванням пропозицій Президента України. Планується обрання та звільнення суддів, прийняття рішень щодо позачергових місцевих виборів, а також обрання члена Національної ради з питань телебачення, радіомовлення.

У п'ятницю, 24 травня, пропонується заслухати звіт Кабінету Міністрів про виконання Державного бюджету за 2012 р. та розглянути урядові пропозиції щодо основних напрямів

бюджетної політики на 2014 р. Крім того, передбачено заслухати звіт Тимчасової слідчої комісії з питань розслідування фактів перегляду волевиявлення українського народу на парламентських виборах 2012 р., визначений термін роботи якої підходить до завершення (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.05).

Питання про призначення кандидатів на посаду члена Вищої ради юстиції на поточному пленарному тижні не розглядатиметься. Про це повідомив Голова Верховної Ради України В. Рибак, відповідаючи на запитання журналістів після завершення Погоджувальної ради.

За його словами, це питання «заслуговує на окремий розгляд керівників фракцій» і буде винесено на розгляд сесійної зали після узгодження. Разом з тим керівник парламенту висловив думку, що це питання найближчим часом буде вирішено (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.05).

Голова комітету у закордонних справах В. Калюжний провів зустріч із Надзвичайним і Повноважним Послом Китайської Народної Республіки в Україні Ч. Сіюнем.

Під час зустрічі, яка відбулася на прохання Надзвичайного і Повноважного Посла, сторони обговорили широке коло питань українсько-китайського співробітництва та відзначили динамічний рівень розвитку міжпарламентського діалогу між Україною та Китайською Народною Республікою.

В. Калюжний ознайомив присутніх із внутрішньополітичною ситуацією в Україні, дав відповіді на поставлені йому запитання, а також розповів про створення депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Китайською Народною Республікою. Він висловив сподівання щодо плідної міжпарламентської співпраці на рівні груп дружби в майбутньому. Окрему увагу було приділено позитивній динаміці розвитку двостороннього торгівельно-економічного співробітництва.

Надзвичайний і Повноважний Посол Китаю зазначив, що міжпарламентські контакти є дуже важливими і китайська сторона готова до співпраці. Ч. Сіюнь поінформував співрозмовників про внутрішньополітичну ситуацію в Китаї та висловив сподівання щодо можливості лібералізації візового режиму між нашими країнами (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.05).

17 травня Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про введення мораторію на ліквідацію та реорганізацію закладів охорони здоров'я».

Законопроектом (реєстр. № 2201) пропонується на законодавчому рівні встановити мораторій на ліквідацію та реорганізацію закладів охорони здоров'я державної та комунальної форм власності й скорочення працівників цих закладів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 17.05).

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антитимонопольної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції» (щодо уточнення термінів).

Законопроектом (реєстр. № 2756) пропонується привести зміст терміна «об'єднання» в ст. 1 Закону «Про захист економічної конкуренції» у відповідність з термінологією Закону України «Про громадські об'єднання», щоб забезпечити стабільну правозастосовну практику.

Згідно з проектом, «об'єднання – об'єднання підприємницьких юридичних осіб та (або) фізичних осіб – підприємців, об'єднання підприємств, у тому числі у формі непідприємницьких товариств».

На думку членів комітету, реалізація положень законопроекту має вдосконалити правове регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, які об'єднуються

**(Офіційний портал Верховної Ради України
(<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.05).**

Комітет з питань соціальної політики та праці рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект закону про внесення змін до ст. 7 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Законопроектом (реєстр. № 2689) пропонується включити до числа осіб, що мають право на призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, тих працевдатних членів малозабезпеченої сім'ї, які надають соціальні послуги.

На засіданні комітету зазначалося, що проект спрямований на посилення державної підтримки сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, що дасть змогу покращити їх соціальний захист. «Сьогодні, особи, які надають соціальні послуги інвалідам II та III групи, не мають права на призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, а отримують лише компенсаційні виплати, розмір яких становить від 7 до 15 % прожиткового мінімуму для працевдатних осіб. Водночас особи, які надають соціальні послуги інвалідам I групи, мають право на отримання цієї допомоги», – наголосив заступник міністра соціальної політики В. Коломієць, представляючи проект.

Члени комітету підтримали законопроект, прийняття якого дасть можливість посилити державну підтримку та покращити соціальний захист малозабезпечених сімей **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.05).**

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (щодо процедури проведення антисубсидійних розслідувань та застосування компенсаційних заходів).

Законопроектом (реєстр. № 2772) пропонується внести зміни до чинного закону, які спрямовані на приведення його у відповідність до міжнародних стандартів щодо порушення та проведення антисубсидиційних розслідувань і застосування відповідних компенсаційних заходів за результатами їх проведення, а також удосконалення процедури проведення антисубсидиційних розслідувань.

На засіданні комітету наголошувалося, що основними завданнями проекту є врегулювання питання щодо: розрахунку вигоди, яка надається реципієнту; визначення видів субсидій відповідно до норм міжнародного права; удосконалення процедури отримання інформації в рамках проведення антисубсидиційного розслідування; розширення переліку факторів економічного характеру, що вивчаються під час антисубсидиційного розслідування з метою встановлення факту заподіяння шкоди національному товаровиробникові.

Прийняття проекту закону, вважають народні депутати, забезпечить можливість застосування Україною компенсаційних заходів як адекватної міри захисту внутрішнього ринку від проявів недобросовісної торговельної практики, а також запровадження в Україні міжнародних стандартів щодо процедури проведення антисубсидиційних розслідувань та застосування компенсаційних заходів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.05*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує проект закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо сплати екологічного податку підприємствами окремих галузей промисловості.

На засіданні комітету зазначалося, що 23 грудня 2010 р. були прийняті зміни до Бюджетного кодексу, якими, зокрема, передбачено перерозподіл екологічного податку у бік зменшення надходжень до спеціального фонду місцевих бюджетів. При цьому збільшення коштів Державного фонду охорони

навколишнього природного середовища не відбувається, оскільки з 2013 р. 33 % цих коштів спрямовується на фінансове забезпечення цільових проектів екологічної модернізації підприємств у межах сум сплаченого ними екологічного податку, а з 2014 р. ця цифра зростає до 50 %.

Законопроект (реєстр. № 2807) пропонується передбачити:

- підприємства гірничо-металургійного, коксохімічного, хімічного та нафтохімічного, паливно-енергетичного, цементного комплексів промисловості 70 % збору за забруднення навколишнього природного середовища залишають у своєму розпорядженні для цілеспрямованого фінансування природоохоронних заходів за програмами, узгодженими з територіальними природоохоронними органами;

- можливість багаторівневого контролю за використанням підприємствами коштів від платежів за забруднення навколишнього природного середовища, що залишаються у їх розпорядженні;

- відповідальність підприємств за нецільове використання коштів збору, що залишається у їхньому розпорядженні;

- граничний термін використання коштів звітного року (до 1 липня року наступного за звітним), крім випадків, коли за узгодженими програмами передбачене цільове накопичення коштів до конкретного терміну під виконання фінансово-власних природоохоронних заходів;

- повернення не використаних в установленій термін коштів збору до фондів охорони навколишнього природного середовища з розподіленням їх у співвідношенні, передбаченому чинним законодавством.

Під час обговорення члени комітету наголошували, що запропоновані зміни призведуть до зменшення відрахувань екологічного податку до місцевих бюджетів, а це позбавляє органи місцевого самоврядування та місцеві органи виконавчої влади можливості на належному рівні виконувати повноваження, визначені ст. 15 та 20-4 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водним кодексом, іншими законодавчими актами екологічного спрямування та здійснювати природоохоронні заходи.

Народні депутати вважають, що основні фінансові затрати щодо реалізації природоохоронних заходів, спрямованих на усунення забруднення навколишнього природного середовища, мають нести саме підприємства-забруднювачі, а кошти, які вони сплачують за забруднення (екологічний податок), мають стимулювати їх до екологічної модернізації власними силами (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.05*).

Комітет з питань правової політики рекомендує парламенту прийняти в другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення змін до Цивільного та Господарського кодексів України» (щодо договорів комерційної концесії).

Законопроектом (реєстр. № 0923) пропонується внести зміни до ст. 1118 Цивільного кодексу та ст. 367 Господарського кодексу, згідно з якими обов'язок щодо державної реєстрації договорів комерційної концесії передбачається покласти на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Передбачено також, що «нікчемними визнаються наступні умови договору комерційної концесії:

– умова договору, відповідно до якої праволоділець має право визначати ціну товару (робіт, послуг), передбаченого договором, або встановлювати верхню чи нижню межу цієї ціни;

– умова договору, відповідно до якої користувач має право продавати товари (виконувати роботи, надавати послуги) виключно певній категорії покупців (замовників) або виключно покупцям (замовникам), які мають місцезнаходження (місце проживання) на території, визначеній у договорі» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 18.05*).

Фракція «Батьківщина» пропонує обрати членом Вишого совета юстиції захитника экс-прем'єра

Ю. Тимошенко С. Власенко. Об этом сообщил глава фракции А. Яценюк на Согласительном совете в понедельник, 20 мая.

«Фракция приняла такое решение», – официально объявил он.

Кроме того, А. Яценюк попросил Председателя Верховной Рады В. Рыбака направить соответствующее представление в профильный комитет.

Как известно, Верховная Рада по своей квоте должна назначить троих членов Высшего совета юстиции.

Ранее сообщалось, что министр юстиции А. Лавринович может претендовать на избрание членом Высшего совета юстиции по квоте Верховной Рады (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович неодноразово давав політичну оцінку ситуації у країні і закликав до відповідальної, сумлінної роботи. Про це заявив під час засідання погоджувальної ради представників депутатських фракцій у Верховній Раді Представник Президента у Верховній Раді, народний депутат Ю. Мірошніченко.

«Вимога до Президента дати свою оцінку подіям, що відбуваються в нашій країні, є необґрунтованою, на мою думку, тому що Президент неодноразово давав політичну оцінку ситуації і неодноразово звертався, у тому числі і під час відкриття цієї сесії Верховної Ради, із закликами до відповідальної, сумлінної роботи», – наголосив політик.

Представник Президента в парламенті підкреслив, що глава держави «ніколи не дозволяв собі неповажно ставитися до народних депутатів, ніколи не дозволяв собі втручатися в діяльність Верховної Ради і політичних сил, що діють в Україні. І саме тому він утримується від активної участі на боці тієї чи іншої політичної сили, коли йдеться про політичну діяльність».

Ю. Мірошніченко підсумував, що Президент достатньо принципово ставиться до порушення законів. І за будь-якими

фактами, незалежно від того, з боку прихильників яких політичних сил вони були, глава держави завжди давав відповідні доручення правоохоронним органам для того, щоб вони були розслідувані, винні встановлені і покарані відповідно до закону (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 20.05).

Доступ до публічної інформації є сьогодні чи не найшвидшою послугою, яка надається державними органами та установами, зазначив керівник Головного управління забезпечення доступу до публічної інформації Адміністрації Президента України Д. Іванеско під час щорічної Науково-практичної міжнародної конференції «Дні інформаційного суспільства».

«93 % запитів опрацьовуються протягом базового терміну у п'ять днів. Це чи не найшвидша послуга, яку сьогодні надає своїм громадянам держава. Я не знаю жодної іншої послуги, яку б громадянин міг отримати у держави за такий короткий термін із використанням таких сучасних засобів комунікації, як електронна пошта», – сказав він.

За словами Д. Іванеска, якщо раніше використання електронних засобів комунікації між громадянином та державою було практично неможливим, то сьогодні ця послуга вже стала реальністю.

«За минулий рік 25 тис. громадян скористалися цією послугою. Це більш ніж 50 % громадян, які звернулися із запитом до держави. І це означає, що електронна пошта – звичайний швидкий засіб спілкування – використовується для надання послуг державою», – зазначив керівник Головного управління забезпечення доступу до публічної інформації АПУ. Це означає, що держава рухається в правильному напрямі, стає більш відкритою і надає потрібні громадянам послуги у зручний для них спосіб, що відповідає вимогам часу, сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 20.05).

Прем'єр-міністр України М. Азаров привітав громадян України з нагоди Дня Європи. Традиція святкування в Україні Дня Європи, за словами М. Азарова, «свідчить про важливість європейського вибору на шляху розбудови нашої незалежної держави».

«Сьогодні ми наближаємося до укладення Угоди про асоціацію з Європейським Союзом – історичного документа, виконання якого має дати поштовх для перетворення України на сучасну європейську державу.

Протягом останніх двох років Президентом України і урядом проводилася наполеглива робота з підготовки до укладення цієї угоди, що сприяло завершенню переговорного процесу і парафуванню документа у 2012 р.

Україна продемонструвала готовність продовжувати проведення політичних, соціально-економічних, правових та інституційних реформ з метою посилення економічної інтеграції та політичної асоціації з ЄС.

Створення поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною і ЄС є пріоритетом економічного розвитку, потужним стимулом для модернізації національної економіки, створення додаткових можливостей для виходу українських підприємств та компаній на зовнішній ринок, залучення інвестицій і розвитку торгівлі», – ідеться в привітанні.

Прем'єр-міністр запевнив, що «уряд і надалі докладатиме необхідних зусиль для ефективної адаптації законодавства України до законодавства ЄС та здійснення внутрішніх інституційних реформ у рамках Порядку денного асоціації Україна – ЄС».

Він також висловив переконання, що ці кроки дадуть змогу підписати Угоду про асоціацію з ЄС під час саміту Східного партнерства у Вільносі в листопаді цього року і розпочати новий стратегічний етап відносин між Україною і ЄС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 18.05*).

Прем'єр-міністр України виступив із привітанням з нагоди Дня науки. У привітанні наголошується, що «у сучасно-

му світі наука є стратегічним ресурсом розвитку. Нові знання та інновації, в основу яких покладено наукові здобутки та високотехнологічні рішення, визначають соціально-економічні перспективи кожної держави. Тому для уряду підтримка науки та вчених завжди була і буде ключовим пріоритетом.

Сьогодні перед Україною стоять масштабні завдання. Втілення цих планів потребує всебічного впровадження новітніх наукових досягнень у різні сфери суспільного життя, в реальний сектор економіки. Саме наукова спільнота покликана створити технологічний інструментарій модернізації України, інтеграції нашої держави до європейського та світового простору як рівноправного партнера» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 18.05).

Прем'єр-міністр України М. Азаров у столичній філармонії взяв участь в урочистостях з нагоди Дня науки та вручив провідним вітчизняним науковцям державні нагороди.

Прем'єр-міністр підкреслив, що в Україні функціонує понад 800 науково-дослідних, проектно-конструкторських та інших наукових організацій. «Це величезний потенціал. Головне питання полягає у тому як його використовувати. Нам потрібно ще багато чого зробити, щоб розвивати цей потенціал», – сказав М. Азаров.

Глава уряду загалом вручив 11 державних нагород, 150 державних премій України в галузі науки і техніки за 2012 р., одну з яких віце-прем'єр-міністру України О. Вілкулу «За розробку і впровадження у гірничорудній промисловості технологій безтротилових зривів». Також Прем'єр-міністр вручив 42 премії Кабінету Міністрів за впровадження інноваційних технологій.

Водночас М. Азаров зачитав вітальне слово Президента України В. Януковича (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 17.05).

Вице-президент групи по вопросам внешней политики Европейского парламента, член Прогрессивного альянса

социалистов и демократов Л. Роучек считает экономику приоритетом в отношениях между Украиной и Европейским Союзом. Об этом он заявил во время встречи с Премьер-министром Украины Н. Азаровым.

Вице-президент Европарламента отметил, что за последние месяцы Украина сделала значительный прогресс в проведении реформ и выполнении требований ЕС для заключения Соглашения об ассоциации. Кроме того, Л. Роучек отметил значительную роль созданной по инициативе Премьер-министра Украины и президента Европейского парламента М. Шульца мониторинговой миссии экс-президентов Квасьневского и Кокса.

«В Европе лучше стали понимать, что “волшебного ключа” к делу Тимошенко нет», – сказал он и добавил, что этот вопрос должен быть решен исключительно в правовой плоскости.

В свою очередь Н. Азаров проинформировал Л. Роучека о необходимых реформах, осуществляемых в Украине для подписания Соглашения об ассоциации, а также поблагодарил коллегии Европейской комиссии за принятое решение продолжить подготовку к Вильнюсскому саммиту. «Нам приятно, что вчера коллегия Европейской комиссии приняла решение о продолжении подготовки к Вильнюсскому саммиту. Мы сейчас готовимся к проведению Совета Украина – ЕС. По моему мнению, подготовка к этому саммиту идет нормально, и я надеюсь, что у нас не будет тех вопросов, которые смогут вызвать недоразумения со стороны наших европейских партнеров», – подчеркнул глава правительства.

Н. Азаров напомнил, что Кабинет Министров принял программу активизации экономики и планирует до конца года выйти на рост ВВП около 3 %.

Также стороны договорились активизировать межпартийное сотрудничество, в частности создать рабочие группы по конкретным направлениям сотрудничества.

«Будут созданы рабочие группы, которые будут заниматься конкретными вещами в экономике и социальной сфере и упрощении визового режима. Мы определили конкретные темы, над которыми мы будем работать для того, чтобы усилить сотрудничество на партийном уровне», – сказал Л. Роучек.

Между Партией регионов и Прогрессивным альянсом социалистов и демократов подписан договор о сотрудничестве. Социал-демократы имеют вторую по количеству депутатов фракцию в Европарламенте (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 17.05).

Прем'єр-міністр Н. Азаров предсудительно относит-ся к решению об односторонней отмене визового режима для стран ЕС и США.

Об этом он написал на своей страничке на Facebook в пятницу, 17 мая, отвечая на заявление пользователя о том, что правилу выгодно ситуация, когда американцы могут въезжать в Украину без визы, а украинцы в Америку – только с визой.

Н. Азаров напомнил, что упомянутое выше решение было принято после «оранжевой революции» в 2005 г. «Такое редко встречается в дипломатической практике, когда одна из сторон идет на уступки, но много было ориентировано на то, чтобы за ограниченный промежуток времени те страны, в отношении которых мы пошли на уступки, приняли ответные меры», – пояснил Премьер. Тем не менее, отметил Н. Азаров, «с тех пор прошло уже более восьми лет и только сейчас мы достигли с ЕС соглашения по либерализации визового режима».

«Вывод из этого надо делать простой – власть никогда не должна идти на односторонние уступки, особенно тогда, когда нас об этом не просили! Ни США, ни ЕС не просили Украину об отмене визового режима для своих граждан», – подчеркнул Премьер (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 17.05).

Уряд затвердив державне замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів для державних потреб у 2013 р. Відповідну постанову прийнято на засіданні Кабінету Міністрів 20 травня 2013 р.

Зведений обсяг фінансування на ці цілі становить 24,7 млрд грн, що на 5,6 % більше, ніж у 2012 р.

При формуванні держзамовлення враховано потреби у відповідних фахівцях, збільшено обсяги держзамовлення за технічними спеціальностями, зокрема вдвічі – за ІТ-технологіями, натомість зменшено держзамовлення юристів, економістів-міжнародників, менеджерів з маркетингу. «Перевиробництво» з цих спеціальностей призводило до того, що випускники не могли знайти роботу за фахом.

Так, більше фахівців готуватимуть за напрямками підготовки: «інформатика», «системний аналіз», «комп'ютерні науки», «комп'ютерна інженерія», «програмна інженерія», «системна інженерія», «автоматизовані та комп'ютерно-інтегровані технології», «мікро- і наноелектроніка», «телекомунікації», «безпека інформаційних і комунікаційних систем», «система технічного захисту інформації», «управління інформаційною безпекою» тощо (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 20.05).

Кабінет Міністрів надав згоду на оприлюднення Третього додаткового звіту про виконання Україною рекомендацій, наданих Групою держав Ради Європи проти корупції (GRECO) за результатами спільних Першого та Другого раундів оцінювання нашої держави. Відповідне рішення було ухвалене на засіданні уряду 20 травня.

Як повідомив міністр юстиції О. Лавринович, такий дозвіл надається згідно з правилами і практикою GRECO стосовно оприлюднення державами звітів щодо виконання антикорупційних рекомендацій.

Найближчим часом, повідомив міністр, Додатковий звіт про стан виконання Україною вказаних рекомендацій GRECO України та його переклад буде оприлюднений на сайті Міністерства юстиції України (www.minjust.gov.ua) (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 20.05).

Правительство одобрило конвенцию с властями Кипра об избежании двойного налогообложения и направило документ в парламент.

Кабинет Міністрів України направив в парламент на ратифікацію конвенцію с правительством Кипра об избежании двойного налогообложения и предотвращении налоговых уклонений относительно налогов на доходы и протокол к ней, подписанные 8 ноября 2012 г. в Никосии.

Соответствующее распоряжение № 302-р правительство одобрило на заседании 15 мая текущего года.

Напомним, до этого Кабинет Міністрів України одобрил проект соглашения между правительствами Украины и Катара об избежании двойного налогообложения и предотвращении уклонения от уплаты налогов. Об этом сообщает «ЛІГАБізнесІнформ» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 18.05).

Міністр охорони здоров'я України Р. Богатирьова в Женеві, куди прибула для участі у 66-й сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я, зустрілася з Генеральним директором Всесвітньої організації охорони здоров'я М. Чен. Керівник МОЗ України представила М. Чен сучасний стан розвитку вітчизняної системи охорони здоров'я, якому, за її словами, приділяється велика увага з боку Президента та уряду України.

М. Чен відзначила великі зусилля, які докладаються в Україні до посилення боротьби з ВІЛ-інфекцією/СНІДом і туберкульозом на державному рівні, а також привітала українського міністра з успіхом, досягнутим у розбудові Українського центру контролю за соціально небезпечними хворобами. «Ця структура має стати важливим гравцем у боротьбі зі СНІДом і туберкульозом, ефективним та надійним реципієнтом міжнародної допомоги у цій сфері», – наголосила Р. Богатирьова та зауважила, що для досягнення цієї мети Україна теж розраховує на підтримку ВООЗ.

Крім того, під час зустрічі було обговорено питання участі України у втіленні нової європейської політики «Здоров'я-2020». Р. Богатирьова повідомила, що Міністерство охорони здоров'я України розробило проект закону України

«Про затвердження Загальнодержавної програми «Здоров'я-2020: український вимір», прийняття і виконання якого стане одним з важливих кроків для забезпечення стратегічного планування та застосування програмно-цільових методів у системі охорони здоров'я України.

«Спільно з українським Бюро ВООЗ ми розпочали процес погодження пріоритетів нової дворічної угоди про співпрацю між Україною і ВООЗ на 2014–2015 рр.», – поінформувала міністр Генерального директора ВООЗ та розповіла про те, за якими ключовими напрямками пропонується розвивати взаємодію.

Сторони обговорили також питання підготовки та здійснення візиту Генерального директора ВООЗ М. Чен до України (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2013. – 18.05).

Міністр закордонних справ Л. Кожара провів бесіду зі своїм угорським колегою міністром закордонних справ Я. Мартоні. Про це УНН повідомили в прес-службі МЗС.

Перебуваючи з візитом у Кракові, діючий голова ОБСЄ, міністр закордонних справ України Л. Кожара мав зустріч із главою МЗС Угорщини Я. Мартоні.

Керівники дипломатичних відомств двох країн обговорили найбільш актуальні питання двостороннього співробітництва в політичній та економічній сферах. Зокрема, сторони високо оцінили результати офіційного візиту Прем'єр-міністра України М. Азарова до Угорщини в березні цього року та домовилися вжити скоординованих заходів з метою належного виконання досягнутих домовленостей.

Особлива увага була приділена підготовці тристоронньої зустрічі глав урядів України, Угорщини та Хорватії з метою активізації співпраці в енергетичній сфері.

Міністри Л. Кожара та Я. Мартоні також торкнулися питань підтримки офіційним Будапештом євроінтеграційного курсу України, передусім, щодо підписання у Вільнюсі Угоди про асоціацію з Євросоюзом (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua)*. – 2013. – 18.05).

16 мая в Москве состоялась встреча украинской делегации во главе с вице-премьер-министром Украины Ю. Бойко с российской делегацией во главе с заместителем председателя правительства Российской Федерации Д. Рогозиным.

С украинской стороны во встрече также приняли участие председатель Государственного космического агентства Украины Ю. Алексеев, генеральный директор Государственного концерна «Укроборонпром» С. Громов, первый заместитель председателя Агентства госимущества Украины А. Каленков, президент, генеральный конструктор ГП «Антонов» Д. Кива.

Во время встречи стороны обсудили ряд вопросов стратегического сотрудничества двух стран в военно-технической, авиационной и космической сферах (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 17.05).

ПОЛІТИКА

Мощное проевропейское гражданское движение в Украине делает европейский выбор страны бесповоротным, уверен глава представительства ЕС в Киеве Я. Томбинский.

«Подписание Соглашения об ассоциации не является самоцелью, оно действительно откроет новую главу в отношениях Украины с ЕС и в то же время значительно расширит возможности Украины формировать будущее континента вместе с другими европейскими государствами», – сказал он на торжествах по случаю Дня Европы в Киеве в субботу, 18 мая.

Дипломат отметил, что для реализации этой цели необходимы усилия не только власти, но и гражданского общества. «В центре внимания Евросоюза как политического проекта стоят граждане, и поэтому большое проевропейское гражданское движение в Украине может эффективно поддержать политическую деятельность и сделать европейский выбор бесповоротным», – сказал Я. Томбинский.

Он выразил надежду, что на празднованиях следующего Дня Европы в Киеве начнется новая глава в отношениях

України с ЕС и украинский флаг рядом с флагами стран ЕС приобретет «более символическое значение» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 18.05).

Комітет з питань закордонних справ Європарламенту проведе слухання щодо ситуації в Україні. Про це говорить порядок денний засідань комітету, оприлюднений на офіційному сайті Європарламенту.

Згідно з порядком денним, у четвер, 23 травня, комітет проведе надзвичайне засідання у Страсбурзі. Під час цього засідання депутати, зокрема, планують провести слухання щодо розвитку політичної ситуації і реалізації реформ в Україні. Згідно з порядком денним, до участі в слуханнях запрошені представники української опозиції, Венеціанської комісії і Гельсінського комітету (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.05).

Рейтинги лідера партії УДАР В. Кличка й діючого Президента В. Януковича зрівнялися. Про це говорять результати соцдослідження компанії GfK Ukraine у квітні 2013 р. в межах Регулярного дослідження електоральних настроїв населення.

Якби вибори Президента відбулися наступної неділі, то 16 % українців віддали б свої голоси за В. Януковича й ще 16 % – за В. Кличка. При цьому рейтинг В. Кличка зріс на 6 % порівняно з березнем, тоді як рейтинг В. Януковича залишився без змін.

Ю. Тимошенко отримала б 9 % голосів, О. Тягнибок – 5 %, а А. Яценюк – 3 %.

Рейтинг В. Кличка покращився в Києві (до 17 % у квітні з 9 % у березні), Західному регіоні (29 % проти 18 %), Центральному (21 % проти 13 %) і Північному (18 % у квітні проти 8 % у березні). Одночасно у цих регіонах, за винятком Північного, погіршилися показники А. Яценюка.

Якщо б у другий тур президентських виборів вийшли В. Кличко та В. Янукович, то 38 % українців проголосували б за В. Кличка, 19 % – за В. Януковича. 24 % респондентів не пішли б на вибори, ще 19 % не змогли дати відповіді на це питання.

Якби вибори до Верховної Ради відбулися в наступні вихідні, то 17 % респондентів проголосували б за партію В. Кличка УДАР, що на 3 % вище березневого показника. За Партію регіонів віддали б свої голоси 16 % опитаних, за «Батьківщину» – 11 %, за «Свободу» – 8 %, а за КПУ – 4 %.

Дослідження проводилося в межах Регулярного дослідження електоральних настроїв населення на основі омнібуса (кількісного дослідження) GfK Ukraine протягом 3–23 квітня 2013 р. Загальна вибірка опитування становить 1 тис. респондентів у віці старше 16 років на місяць. Вибірка є репрезентативною для населення України за статтю, віком, регіоном проживання і розміром населеного пункту. Опитування проводилося методом особистого інтерв'ю. Максимальна похибка – 3,1 % (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2013/05/20/6990264/>). – 2013. – 20.05).

Лидер фракции УДАР В. Кличко надеется, что имя единого кандидата в Президенты от трех оппозиционных фракций будет объявлено весной 2014 г. Об этом он заявил в эфире 5 канала, сообщает «Украинская правда».

«Мы понимаем, что только вместе, только объединив усилия оппозиционных сил – партий УДАР, «Батьківщина» и «Свобода» – мы можем выиграть у представителя большинства. Только потому, что большинство имеет большой административный и финансовый ресурс», – отметил В. Кличко.

«Мы договорились, что если нам говорят, что выборы могут пройти в один тур, то однозначно в первом туре будет выдвинут единый кандидат от оппозиции. Если выборы будут проходить в два тура, во втором туре также будет единый согласованный кандидат от оппозиционных сил», – сказал он.

Также лидер УДАРа пояснил, что данный вопрос пока не решен из-за того, что до выборов еще много времени.

«Мы понимаем, что нужно выдвинуть единого кандидата. Но эта позиция на сегодняшний день осталась нерешенной, потому что до выборов еще много времени. Я уверен, что это первые шаги, и, думаю, до весны следующего года мы сможем выдвинуть единого кандидата от оппозиционных сил на пост Президента», – заявил В. Кличко (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 21.05).

Фракция Партии регионов инициирует создание временной следственной комиссии по расследованию событий, которые произошли в ходе митингов в Киеве 18 мая. Об этом заявил народный депутат Украины, председатель парламентской фракции ПР А. Ефремов во время Согласительного совета в понедельник, 20 мая.

«Мы сегодня утром проводили собрание фракции, и, откровенно говоря, нас возмущает то, что кое-кто пытается привязать Партию регионов к провокациям, произошедшим в ходе этих мероприятий. Поэтому мы бы хотели создать временную следственную комиссию, которая разобралась бы во всех тех фактах, всех тех провокациях, которые кое-кто попытался совершить и в колонне наших митингующих и, насколько мне известно, в колонне наших оппонентов», – отметил политик.

По его словам, в состав следственной комиссии должно войти равное количество представителей как от большинства, так и от оппозиции. «Мы, со своей стороны, категорически отрицаем то, что нам пытаются навязать какие-то драки», – подытожил А. Ефремов (*Офіційний сайт Партії регіонів* (<http://www.partyofregions.org.ua>). – 2013. – 18.05).

Представители «Батьківщини» считают, что обращение к Президенту может приблизить освобождение экс-премьера. Народные депутаты от партии «Батьківщина» В. Кравчук, В. Арьев и Р. Забзалюк передали в Администрацию Президента 5007 подписей под требованием освободить Ю. Тимошенко, собранных в Николаевской области.

«Мы собрали 5007 подписей людей, которые против того, чтобы в Украине были политзаключенные. Нас очень подбодрило решение Президента в отношении Ю. Луценко. И мы считаем, что если мы обратимся к В. Януковичу с просьбой по Ю. Тимошенко, то тем самым инициируем приближение решения и о ее помиловании», – прокомментировали народные избранники, передает корреспондент «ЛІГАБізнесІнформ». При этом Р. Забзалюк напомнил, что у Администрации Президента, согласно законодательству, есть 10 дней на предоставление ответа. По его словам, акции по сбору подписей за освобождение Ю. Тимошенко проводятся постоянно, а собранные подписи, кроме того, передаются в ПАСЕ (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 17.05).

Участники всекрымского траурного митинга требуют немедленной отставки крымского премьера А. Могилева, а также обратились к руководству Украины с призывом дать согласие на проведение Международного форума по восстановлению прав крымскотатарского народа.

«Мы требуем немедленной отставки А. Могилева с поста председателя Совета министров Крыма – как должностного лица, совершающего целенаправленные действия на разжигание в крымском обществе межнациональной вражды и политического противостояния», – говорится в резолюции митинга, который завершился на площади им. Ленина в Симферополе.

Как отмечается в документе, митингующие обращаются к Президенту, Верховной Раде и Кабинету Министров с призывом дать согласие на проведение Международного форума по восстановлению прав крымскотатарского народа и принять тем самым помощь международного сообщества в возвращении и обустройстве крымских татар на своей родине.

В документе отмечается, что по истечению более двух десятков лет с момента провозглашения независимости в Украине не принято ни одного закона, направленного на восстановление политических, социально-экономических и культурных прав коренного народа Крыма на создание условий для его возрождения и сохранения на родной земле.

Участники митинга отметили, что отсутствие в Украине законов о восстановлении прав крымскотатарского народа воздвигает новые препятствия в обустройстве возвратившихся репатриантов и обрекает десятки тысяч крымских татар на проживание в местах изгнания, а также создает почву для целенаправленных дискриминационных действий со стороны власти (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.05).

Известный крымский политолог О. Габриелян считает некорректным лозунг «Крым – колония Украины», который держали участники митинга крымских татар, посвященного памяти жертв депортации. Об этом О. Габриелян заявил журналистам в Симферополе.

«Лозунг, исполненный на трех языках, безусловно, был рассчитан на то, чтобы привлечь внимание мировой общественности. Но это несправедливо по отношению к украинскому государству, которому удалось вернуть 250 тыс. человек из мест депортации без кровопролития», – сказал О. Габриелян.

Украина, по словам политолога, как и все страны постсоветского пространства, переживала и переживает сложности переходного периода. В этих сложных условиях и народ, и государство проявили добрую волю к возвращению крымских татар. «Более 20 лет государство занимается обустройством крымских татар. Поэтому, мне кажется, это совершенно несправедливо и неблагоприятно, когда звучат такие лозунги», – отметил он.

Как сообщалось, 18 мая в своем обращении к украинскому народу Президент Украины заявил, что власть будет продолжать решать проблемы татар в Крыму, связанные с возвращением репатриантов на родину и их обустройством. Об этом сообщает «Укрінформ» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 18.05).

Народный рух Украины и Украинская народная партия объединились в единую партию «Рух». Такое решение принято на объединительном съезде двух партий, который состоялся

в воскресенье, 19 мая, в Киеве. Как сообщили в пресс-службе НРУ, таким образом создана новая национально-демократическая партия. «Объединение НРУ и УНП проходит на основе Устава Народного руха Украины», – отмечается в сообщении.

Юридической основой объединения (слияние) является Народный рух Украины. Председателем объединенной партии избран председатель Народного руха Украины В. Куйбида, первым заместителем – и. о. председателя УНП И. Заец.

Делегаты съезда утвердили состав обновленного Политсовета, а также внесли изменения в Устав Народного руха (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 20.05).

ЕКОНОМІКА

Утвержден показатель средней заработной платы (дохода) в среднем на одно застрахованное лицо в сумме 2897 грн 19 коп. Этот показатель будет применяться при определении коэффициента заработной платы за март 2013 г. при назначении пенсий согласно Закону Украины «Об общеобязательном государственном пенсионном страховании» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 17.05).

Обсяг монетарної бази в Україні за квітень 2013 р. збільшився на 4,3 %, до 267,2 млрд грн, а з початку 2013 р. ріст становив 4,7 %. Про це йдеться в повідомленні Національного банку України, передає УНН.

Грошова маса за цей період зросла на 2 % (з початку року – на 5,6 %), до 816,9 млрд грн. За даними НБУ, обсяг готівки поза банками у квітні збільшився на 4,1 % (з початку року – на 5,5 %), до 214,5 млрд грн. При цьому рівень коррахунків банків за місяць зменшився на 12,1 %, до 20,2 млрд грн, а з початку року – на 18,3 %.

Кошти уряду в національній валюті на рахунках у Національному банку України за місяць збільшилися на 5,2 %, а з початку року – майже у вісім разів, до 3,8 млрд грн.

Як повідомляло агентство, у березні 2013 р. обсяг монетарної бази в Україні збільшився на 0,5 %, до 256,1 млрд грн, грошова маса – на 1,5 %, до 800 млрд грн (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.05).

З початку року до держбюджету надійшло майже 430 млн грн від оренди. Про це йдеться в повідомленні Фонду держмайна.

«За оперативними даними Фонду державного майна України, станом на середину травня до бюджету від оренди надійшло майже 430 млн грн. Це 51,5 % надходжень, запланованих на рік. Виконання плану чотирьох місяців становить 136,07 %», – сказано в повідомленні.

Нагадаємо, Кабмін 3 квітня 2013 р. затвердив план розміщення акцій шести обласних енергопостачальних компаній на приватизаційних аукціонах і на фондовій біржі (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 18.05).

За січень – квітень 2013 р. підприємствами АРК сплачено до Державного бюджету України 194,3 млн грн податку на прибуток, що перевищує надходження за аналогічний період минулого року на 54,6 млн грн, або на 25,7 %. Про це УНН повідомили в Головному управлінні доходів і зборів в АРК.

У квітні поточного року до Держбюджету мобілізовано 35,4 млн грн податку на прибуток з темпом зростання до минулого року 109,5 %, у тому числі за рахунок сплати щомісячних авансових внесків з податку на прибуток у розмірі 1/12 нарахувань за 2012 р. – 29,06 млн грн (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.05).

Національний банк України у квітні 2013 р. збільшив обсяг рефінансування банків на 146,2 % порівняно з аналогічним показником березня поточного року, до 3,2 млрд грн. Про це йдеться в повідомленні НБУ, передає УНН.

Середньозважена процентна ставка за цими операціями дорівнювала 7,92 % річних. Порівняно з квітнем 2012 р. обсяг рефінансування українських банків зріс на 10,3 %.

Загалом, з початку 2013 р. обсяг рефінансування українських банків НБУ становив 9,3 млрд грн, що 30,6 % менше, ніж у січні – квітні 2012 р. (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.05).

Європейський бізнес інвестував в економіку Києва близько 20 млрд дол. Про це під час відкриття «Європейського містечка» в рамках святкування Дня Європи в Києві заявив голова Київської міської державної адміністрації О. Попов, повідомляє кореспондент УНН.

«Попереду в нас є великі цікаві проекти, взаємовигідні для нашої подальшої співпраці», – сказав він. За словами О. Попова, Київ має велику й плідну історію співпраці з країнами ЄС. «Добре, що ця традиція сьогодні має тенденцію до розвитку», – наголосив О. Попов. Зокрема, як зазначив голова КМДА, у Києві на постійній основі проводиться велика кількість спільних заходів, зокрема культурних і спортивних подій (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 18.05).

В Украине ежедневно населением осуществляется операций покупки-продажи валюты на сумму около 70 млн дол. Как передает агентство «РБК-Украина», об этом сообщила директор Генерального департамента денежно-кредитной политики Национального банка Украины Е. Щербакова. «Годом ранее это были объемы (покупки-продажи валюты) свыше 100 млн дол. в день», – сообщила Е. Щербакова, добавив, что предложение наличной иностранной валюты на наличном рынке Украины в апреле превысило спрос на нее почти на 120 млн дол. Как сообщалось, в апреле золотовалютные резервы Национального банка, по оперативным данным, увеличились на 2,1 %, на 509,66 млн дол., составил на 30 апреля 25,23827 млрд дол. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 18.05).

Площадь гибели озимых под урожай 2013 г. в Украине составила 250 тыс. га, или 2,7 % от всех посевных площадей. Об этом сообщает Государственная служба статистики.

В частности, согласно данным Госстата, посевы озимых зерновых погибли на 200 тыс. га, что составляет 2,5 % от их посевной площади.

Под урожай 2012 г. озимые погибли на 21,2 % засеянных ими площадей, в том числе на зерно – 18,7 % (*Ukrapk.com* (<http://ukrapk.com>). – 2013. – 18.05).

Запасы зерна в аграрных предприятиях Украины (кроме малых) и предприятиях, занимающихся его хранением и переработкой, к 1 мая 2013 г. составили 8,4 млн т, что на 39 % меньше по сравнению с аналогичной датой 2012 г. Об этом сообщила Государственная служба статистики.

В частности, по данным Госстата, запасы пшеницы на этих предприятиях к указанной дате составляли 3 млн т, ячменя – 0,9 млн т, кукурузы – 3,7 млн т, ржи – 0,2 млн т.

Непосредственно в аграрных предприятиях запасы зерна к 1 мая составили 4 млн т, что на 35 % меньше прошлогодних, в том числе пшеницы – 1,1 млн т, ячменя – 0,6 млн т, кукурузы – 1,7 млн т, ржи – 0,1 млн т (*Ukrapk.com* (<http://ukrapk.com>). – 2013. – 18.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Рост государственного долга в Украине не соответствует стандартам Евросоюза в сфере управления государственными финансами в связи с высоким уровнем бюджетного дефицита, который необходимо снизить до уровня менее 3 % ВВП в ближайшие два года. Об этом журналистам и украинским чиновникам заявила представитель директора-фискальной политики и экономических отношений Министерства финансов Германии Э. Бауманн.

«В Украине за последние пять лет возросло соотношение госдолга к ВВП и, согласно нашим ожиданиям, это соотношение будет расти и дальше по причине высокого уровня бюджетного дефицита. В ЕС это уже не соответствовало бы установленным критериям, и вы должны снизить дефицит бюджета до уровня менее 3 % ВВП в ближайшие два года, а также достигнуть стабильности или даже профицита бюджета в среднесрочной перспективе», – сказала Э. Бауманн во время II Украинского финансового диалога по вопросам модернизации системы управления государственными финансами в соответствии со стандартами ЕС.

Она также отметила, что в Украине госбюджет составляется без учета прогнозов Минэкономики, ЕБРР и других организаций.

Дефицит госбюджета Украины за январь – март 2013 г. составил 4,523 млрд грн, в то время как за январь – март 2012 г. профицит госбюджета составлял 978,5 млн грн. Об этом сообщает «ЛІГАБізнесІнформ» (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 18.05).

Одним из ключевых условий для получения Украиной финансовой помощи Международного валютного фонда является повышение тарифов на газ для населения на 40 %. Об этом говорится в проекте Меморандума об экономической и финансовой политике между Украиной и МВФ, текст которого имеется в распоряжении ZN.UA.

Повышение тарифов – это один из ключевых элементов оздоровления государственных финансов, состояние которых эксперты МВФ оценивают и с учетом финансового состояния НАК «Нефтегаз Украины» (а также объемов госгарантий, которые предлагается ограничить 8 млрд грн). Разработка графика повышения тарифов для ликвидации убытков «Нефтегаза» предусматривается как предварительное условие подписания соглашения. В документе указано, что в результате этих и ряда других мер, а также наращивания внутренней газодобычи дефицит «Нефтегаза» должен сократиться до 0,5 % ВВП уже в 2014 г.

Одно из условий программы – усовершенствование адресности программ социальной помощи в соответствии с рекомендациями МВФ. При этом для частичной компенсации повышения тарифов предусматривается выделение субсидий для самых бедных домохозяйств на 2,3 млрд грн. А вот прямые субсидии из бюджета для коммунального энергоснабжения (на 4,4 млрд грн) должны быть ликвидированы (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 19.05).

Для возобновления сотрудничества с Украиной Международный валютный фонд требует, чтобы дефицит украинского госбюджета (без учета дефицита НАК «Нефтегаз Украины») не превысил 2 % ВВП в нынешнем и 1,9 % – в следующем году. Об этом говорится в проекте Меморандума об экономической и финансовой политике между Украиной и МВФ, текст которого имеется в распоряжении «Зеркала недели. Украина».

С этой целью, помимо обязательства придерживаться «консервативного портфеля расходов», установленного в рамках бюджета на 2013 г., украинскому правительству придется воздержаться от повышения зарплаты для первого базового разряда (852 грн).

Кроме того, в документе требуется удерживать темпы повышения минимальной заработной платы в соответствии с показателем среднегодового роста, составляющим 5 %, как предусмотрено в бюджете на 2013 г. При этом в бюджете-2014 должна быть предусмотрена отмена запланированного снижения ставки НДС с 20 до 17 %, а также политика нулевого роста реальной заработной платы в государственном секторе при ограничении расходов на товары и услуги (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 19.05).

Падение промышленного производства в Украине, которое наблюдается в течение последнего года, связано с не-

реалистичным ростом ВВП в 3 %, которые правительство заложило в бюджет. Такое мнение озвучила депутат от УДАРа О. Продан в эксклюзивном комментарии LB.ua.

«Правительство в проекте бюджета на 2014 г. продолжает политику самовнушения: они уговаривают себя и граждан Украины в том, что “покращения” все-таки происходит. На самом деле и статистика, и оценки экспертов показывают, что производство в Украине падает, а прогнозы международных организаций предупреждают о продолжении этого падения. Те решения, которые предлагаются сегодня властью, не создают нормального инвестиционного климата, не приведут к развитию предпринимательства. Соответственно, 3 % роста ВВП так и останутся на бумаге», – отметила он.

Такая ситуация, по ее мнению, приведет к тому, что «правительство будет искать “слабые звенья” в расходной части бюджета». «Останутся без денег органы местного самоуправления, в первую очередь. А значит, не будет финансирования больниц, школ, ремонтов дорог и всего того, что касается каждого гражданина Украины. Продолжится “добивание” всей инфраструктуры, медицины и образования. Понятно, что местные советы будут искать деньги для минимального поддержания всех объектов и, соответственно, требовать все возможное и невозможное из бизнеса, с предпринимателей», – отметила О. Продан.

«Если в этом году не будут приняты законы, которые обеспечат возрождение предпринимательства и реальный рост экономики, то в следующем году удавка на экономике Украины затянется еще уже», – резюмировала она (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 18.05).

Обсяг виробництва бензину моторного в Україні в січні – квітні 2013 р. скоротився на 52,2 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 356 тис. т. Про це говорять дані Державної служби статистики України, передає УНН.

Зокрема, у квітні цього року в Україні було вироблено 82,3 тис. т бензину, що на 31,6 % менше, ніж у квітні 2012 р.

Нагадаємо, що в березні поточного року обсяг виробництва бензину зменшився на 36,1 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 102,7 тис. т, у лютому – на 55,2 %, до 96,4 тис. т, у січні – на 70 %, до 74,9 тис. т.

Загалом в Україні налічується шість нафтопереробних заводів (Кременчуцький, Лисичанський, Одеський, Надвірнянський, Дрогобичський і Херсонський), загальною потужністю 50,3 млн т нафти в рік й один газопереробний завод (Шебелинський), 100 % акцій якого належать державі в особі НАК «Нафтогаз України» (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.05).

В апреле 2013 г. в Украине было произведено 3148 автотранспортных средств, или на 2 % меньше, чем в марте, и на 55 % меньше апрельского показателя 2012 г. Об этом свидетельствуют предварительные данные ассоциации «Укравтопром».

Производство легковых автомобилей снизилось на 55 % и составило всего 2891 единицу. Апрельское производство коммерческих автомобилей ограничилось 106 единицами, что на 64 % меньше результата годичной давности.

Объем производства автобусов составил 151 единицу, или на 36 % меньше апрельского результата 2012 г.

Всего за четыре месяца текущего года предприятиями украинского автопрома было изготовлено 10 122 единицы автотранспортных средств, или в 2,6 раза меньше, чем годом ранее.

Абсолютным лидером по объемам производства в этом году остается Запорожский автомобилестроительный завод. Его доля в общеукраинском производстве автотранспорта по итогам первых четырех месяцев составила 52 %. При этом объемы производства ЗАЗа снизились в 2,2 раза, с 11 848 шт. в 2012 до 5287 шт. в 2013 г. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 19.05).

Обсяг виробництва коксу й напівкоксу з кам'яного вугілля в Україні в січні – квітні 2013 р. скоротився на 9,3 %,

порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 5,9 млн т. Про це говорять дані Державної служби статистики України, передає УНН.

Зокрема, у квітні цього року в Україні було вироблено 1,4 млн т коксу й напівкоксу, що на 12,9 % менше, ніж у квітні 2012 р.

Нагадаємо, що в березні 2013 р. обсяг виробництва коксу й напівкоксу в Україні зменшився на 8,2 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,5 млн т, у лютому – на 7,8 %, до 1,4 млн т, у січні – на 8,1 %, до 1,5 млн т.

Загалом, за підсумками 2012 р., за даними Держстатистики, в Україні вироблено 18 млн 939,1 тис. т коксу й напівкоксу, що на 3,4 % менше, ніж у 2011 р. (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.05).

США достигли установленного законом лимита на заимствования, однако, согласно данным Министерства финансов, средств бюджету хватит до сентября.

Ранее Конгресс отменил предел на заимствования до 19 мая. На данный момент формальный предел составляет 16,4 трлн дол., но реальная цифра ближе к 16,7 трлн. Сообщается, что эта сумма будет автоматически установлена в качестве новой верхней границы.

Другие заимствования будут возможны после одобрения Конгресса, причем республиканцы требуют, чтобы повышение долгового лимита было увязано с сокращением расходов.

Министр финансов Дж. Лью направил в конгресс письмо, в котором сообщил, что с целью обеспечить нормальную работу правительства в условиях дефицита будут использованы «стандартные экстраординарные меры». В частности, Минфин прекратил выпускать ряд долговых обязательств и может воспользоваться своим правом задержать вложения в пенсионные фонды для федеральных служащих. Кроме того, Министерство финансов может получить некоторую передышку за счет прекращения рефинансирования фонда, используемого для покупки и продажи иностранной валюты, что позволит платить по текущим счетам в ожидании соглашения по бюджету.

Напомним, ранее власти США сообщили об апрельском профиците бюджета в размере 113 млрд дол., что является максимумом за пять лет и говорит об улучшении состояния финансов страны (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 19.05).

Греция планирует продать банки Postbank и Proton до середины июля на фоне того, что крупные банки продолжают поглощать небольшие кредитные учреждения в рамках плана по восстановлению банковского сектора.

Активы этих банков были разделены на «плохие» и «хорошие», а сами банки на сегодняшний день почти полностью принадлежат Греческому фонду финансовой стабильности, который финансируется за счет 50-миллиардного пакета помощи стране. В ЕС и МВФ считают, что 50 млрд евро – это достаточная сумма для рекапитализации банковского сектора Греции, и еще останется достаточно средств для последующего стресс-тестирования, которое должно быть завершено к концу 2013 г. Новые тесты будут оценивать платежеспособность банков, которые по-прежнему сталкиваются с нарушениями нормативных показателей из-за рецессии. Доля «плохих» долгов возросла до 24,2 % в 2012 г. по сравнению с 16,5 % в 2011 г. При этом рекапитализация четырех крупнейших банков Греции – National, Alpha, Piraeus и Eurobank – должна быть завершена 14 июня.

Четырем банкам необходимо 27,5 млрд евро для того, чтобы привести показатели в норму, а также привлечь не менее 10 % от суммы от частных инвесторов через эмиссию акций для того, чтобы сохранить управленческий контроль. Основная часть средств будет перечислена Греческим фондом финансовой стабильности.

Напомним, совокупный объем международной помощи Греции составляет 173 млрд евро.

С мая 2010 г. международные кредиторы Греции – страны еврозоны и МВФ – открыли Афинам две кредитные линии на общую сумму 240 млрд евро. Взамен Греция обязалась прове-

сти масштабное сокращение госрасходов и реформировать экономику. Жесткие меры экономии, проводимые правительством страны, не позволяют экономике страны встать на ноги, что, в свою очередь, сдерживает конъюнктуру (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 20.05).